Ч. 270 (11.231). Львів, субота 3. грудня 1927. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Спільна мета.

Розмова з послом І. І. Ґрінбаумом.

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 27. листопада 1927.

Угода жидівсько-польська з 1924 р., потім убивство б. голови Директорії пок. Симона Петлюри і процес Шварцбарда викликали серед українського громадянства у Польщі одностайний голосний протест та довели до таких настроїв, які не могли ворожити добра будучому українсько-жидівському співжиттю. Та проте факт остався фактом, що великі відлами українського й жидівського народів далі живуть на одній території, що умови життя обох народів є — хоч безумовно не в усьому — у багатому схожі, та що спільне життя разураз висуває і певне щораз висуватиме такі актуальні питання дня, вирішування яких в атмосфері обосторонньої ворожнечі ледви чи йшлоб по лінії спільних інтересів обох народів. Минувший передвиборчий час поставив цю справу знову рубом. Але загальні настрої обурення ще не минули, бо вони й не могли минутися, бо з сторони жидівської ми не діставали доказів отверезіння. Однак були ознаки, що й серед поважніших кругів жидівського громадянства зростає критичний обективізм та маліє сліпий фанатизм і життєва правда, що випливає із факту замешкування української етнографічної території сотнями тисяч жидів, починає і деінде по другому боці находити щораз краще зрозуміння. Для зясування, оскільки правдивими були наші припущення, звернулися ми з низкою запитів до **посла Іцхака Ізаака Ґрінбаума**, як до авторитетного представника цієї поважної групи жидівства в Польщі, яка висловила бажання іти спільним із українцями виборчим фронтом.

— В попередньому комунікаті про переговори у справі тзв. бльоку національних меншин згадано про труднощі, які мають бути ще усунені. Який характер цих труднощів?

— Труднощі, про які мова у згаданому комунікаті, мають передусім технічний характер. Річ іде про узгіднення поглядів щодо поділу мандатів у ріжних округах. Очевидно, що є ще труднощі більше принціпіяльної натури. Отже напр. неясне ще досіль становище галицьких сіоністів, наслідком чого справа Східної Галичини у виборах ще не може бути остаточно вирішена.

— Вибачте, пане посол, але мені здається, що поскільки у панів питання технічної натури мають дуже важне значіння, постільки українство бажала би передусім зясувати питання так мовити характеру чисто морального. Стоючи на всеукраїнському становищі ми відчули дуже болючо ті закиди, які ще так недавно кинено на міжнародньому форумі з жидівського боку під адресою усього українства та всього визвольницького українського руху. Коротко кажучи: процес Шварцбарда.

— Хочете порушити трагічну справу вбивства Симона Петлюри. Гадаю, що сам факт заключення між нами бльоку буде найкращою і найвимовнішою відповіддю з нашого боку. Він буде свідчити про те, що загал нас жидів **абсолютно не обвинувачує українського народу** і ніхто з нас не утотожнює визвольницького українського руху з трагічними погромовими заломлюваннями. Це наше становище виразно підкреслив голова Викон. Комітету світової Сіон. Організації п. Моцкін. Гадаю, що й по українському боці це становище находить зрозуміння, чого доказом є знову таки завершені переговори про заключення спільного бльоку. **Прошу не надавати надто великого значіння тому всьому, що писано у звязку з процесом Шварцбарда у пресі.** Я підкреслив заяву Моцкіна, бо тільки ця його заява характеризує наше відношення до цілої тієї справи.

— А відома соймова декларація?

— Справді, у свій час соймове коло жидівське оголосило декларацію, яка на велике наше счудування викликала з української сторони голоси протесту. Ми не сподівалися передусім, що саме уступ про затоплення у жидівській крові українського визвольницького руху стане каменем образи. Виступаючи з нашою декларацією **ми кермувалися основною нашою інтенцією безоглядного признання прав українського народу до вольного життя і симпатій для визвольницького українського руху. Жалію лише, що видно не вдалося нам зодягти нашої думки в таку форму, яка не викликала би по українському боці ніяких непорозумінь.** Я найсильніше пересвідчений, що **спільна боротьба проти національного гнету** устійнить підстави **співжиття** обох народів і скріпить настрої, які внеможливлять повторення на якомунебудь клаптику української землі тих трагічних випадків, які покрили жалобою жидівський нарід та викликали також і в українських міродайних чинників велике обурення.

— Як ви, п. посол, уявляєте собі саме це співжиття?

— Одним із основних принціпів жидівського визвольницького руху, яким ми нераз давали вислів у наших політичних виступах, це **принціп не дати вжити себе як знаряддя гнету.** Трагізм жидівської історії полягав на тому, що жиди переважно навіть проти своєї волі таким знаряддям гнету ставали. Наша політика змагає нині — не вважаючи на численні перепони — до того, **щоби саме позбутися цієї ненависної і накиненої нам ролі.** Другий принціп, тісно з першим звязаний, це вистерігатися, **аби не стати перешкодою на шляху до визволення поневолених народів, серед котрих живемо.** Ми трималися цієї політики вже за часів царату і не змінимо її надалі.

— А що, пане посол, скажете конкретно про відносини жидівсько-українські?

— Співжиття жидів з українським народом мусить бути оперте на тих двох вище сформульованих принціпах. Одночасно — річ ясна — повинно бути і по українському боці зрозуміння для національних жидівських змагань до осягнення відповідних умов розвитку нашого суспільного життя на українській землі.

— Мені здається, що український нарід, проклямуючи культурно-персональну автономію за часів Української Народньої Республики і покликуючи до української ради міністрів жидівського міністра, дав якнайяскравіший вислів зрозуміння жидівських аспірацій.

— Так! Досіль із найбільшим признанням згадуємо ті часи, коли вперве в історії жидівського народу на Сході Европи почули ми проголошення не лише нашої **громадянської** рівности, але й рівноуправнення як **національної** громади. На жаль, **розвиток революції в Росії та хаос, викликаний війною і революцією на Україні, а вкінці побіди більшовиків** знівечили розпочате Українською Центральною Радою діло.

— Це моменти з минулого. Кажучи про сучасне, ви, пане посол...

— Гадаю, на скільки мова про Польщу, — що не повинно бути жадних перешкод до **скоординування політичної акції.** Досвід 1922 р. виявив, що витворилася ціла низка спільних інтересів, які довели не лише до створення виборчого бльоку, але й до дуже частих спільних голосувань у соймі. Цю природну спільноту інтересів пробувано розбити. Зробив це Сікорскі у відношенні до українців і Грабскі у відношенні до жидів. Обі спроби завели, змішнюючи лише почуття спільноти інтересів та свідомість, що **лише змагання до повного усунення національного гнету в Польщі може стати спільною метою однаково українського що й жидівського народів.**

І. Кедрин.

Нові поступи польонізації.

Дальша ліквідація українських шкіл.!

Ми привикли вважати шкільну політику сумної памяти Станислава Грабського у відношенні до українського шкільництва найгіршою і найстрашнішою для нас. Та факти, голі факти доказують, що хвиля польонізації українського шкільництва після травневого перевороту не тільки не ослабла, але навпаки навіть змоглася. Школи, які вже після шкільного плебісциту в 1925 році, визнав навіть вшехпольський режім Грабського українськими — поперемінювано тепер на польські чи — як це офіціяльно називається — на утраквістичні. Такі факти реєструвала наша преса свойого часу з повітів яворівського, самбірського, перемишлянського і ін. Тепер доповняємо їх жмутом нових фактів з бобрецького повіту, домени повітового шкільного інспектора Косцельного. Ось вони:

В **Серпиках** остала була в школі **українська** викладова мова на основі рішення Кураторії Львівського Шкільного Округа з дня **16. жовтня 1925 р. Nr. I. N. 7484.** В слід за тим відбувалася там наука в українській мові навчання в шкільних роках 1925/26 і 1926/27. А цього шкільного року (1927/28) скасували в цій школі українську викладову мову і рішенням К.Л.Ш.О. з дня 2. серпня 1927 р. Nr. I. N. 6264/27 ввели т. зв. утраквістичну або двомовну систему навчання, що на ділі рівнається польонізації цеї школи. — Очевидно родичі внесли своєчасно протест проти цього рішення до міністерства освіти.

В **Селисках** на підставі рішення К. Л. Ш. О. з дня 16. жовтня 1925 Nr. I. N. 6901 теж остала була в школі українська мова навчання і в цій мові два роки відбувалася наука. Аж цього (1927/28) шкільного року ввели до неї замісць української мови утраквізм рішенням К. Л. Ш. О. з дня 9. серпня 1927 р. Nr. I. N. 6265/27. Проти цього рішення внесли інтересовані громадяни до міністерства освіти своєчасно протест.

В подібний спосіб зутраквізували українську школу в **Коцурові.** Знов же громаду **Суходіл** силує бобрецька Повітова Шкільна Рада рішенням з дня 29. листопада 1926 р. ч. 41 4/26 будувати польську школу T. S. L. (!) для дітвори польських осадників на розпарцельованих ґрунтах в Лопушній Новій, а рекурс громади в цій справі відкинула К. Л. Ш. О. рескриптом з дня 26. липня 1927 р. ч. 4165/27. — Ця справа опинилася тепер в найвищім адміністраційнім трибуналі.

Та вершком нової польонізаційної системи є те, що в даному випадку сам шкільний інспектор Косцельни поважився перемінити українську школу в Підяркові на утраквістичну. Відносний документ в цій справі є наглядним доказом, що польські урядники і далі як за Грабського **кермуються засадою, що в Польщі кожний урядник може робити, що хоче.** — Тому наводимо цей документ дослівно як дуже характеристичний для сучасних відносин:

RADA SZKOLNA POWIATOWA w BÓBRCE
L. 4173/27. Bóbrka, dnia 26. października 1927.
Do Zarządu szkoły w Podjarkowie.

Poleca się Zarządowi szkoły, aby wprowadził w tamtejszej szkole rozkład godzin dwujęzyczny, zorganizowany w myśl art. 3. ust. z dnia 31. lipca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 766). — Rozkład ten stosować należy w całej pełni na wszystkich rocznikach od 1-go (pierwszego) począwszy. Przedłożony niezgodnie ułożony z przepisami podział godzin, będzie zwrócony do przerobienia. *Kościelny.*

Як можна було й надіятися — це самовільне протизаконне зарядження повітового шкільного інспектора викликало велике обурення в цілій громаді Підяркова. Внесено рішучий протест проти цього інспекторського „указу“ а протест цей попідписували буквально всі громадяни Підяркова. Характеристичне для наших відносин, що навіть жидів обурила ця інспекторська самоволя і жиди з Підяркова **також попідписували цей протест проти безправної переміни української школи на утраквістичну та з домаганням привернути в школі українську викладову мову!** Як віднесеться до нього К.Л.Ш.О. побачимо і в свойому часі повідомимо нашу громаду.

Теперішню політику санаторів у ділянці шкільництва найдосадніше ілюструє факт, що в українському бобрецькому повіті існує під теперішню хвилю тільки дві українські школи, — всі інші зпольонізовані тобто зутраквізовані!

Щож ми на це? **Чи смієво допустити до того, щоби дати вирвати собі найцінніше природне право виховувати свої діти у своїх школах?**

Ні! Мусимо одностайне стати в обороні рідної школи в одну велику боєву лаву на цілому величезному просторі західно-українських земель від Польщею від Карпат аж по Пінські болота.

Тепер саме час шкільного плебісциту. Нехай не буде не то повіту або громади, — але навіть ні одної української одиниці, яка не виконалаб обовязку супроти свого молодого покоління і не вне-

єдя шкільної декларації за українською школою.

Про стан українського шкільництва на місцях в кожному повіті слід постійно інформувати свою пресу а також про хід шкільного плебісциту, який захоплює вже чимраз ширші простори. Крім того точні звідомлення пересилати негайно до Правної Оборони при „Рідній Школі" у Львові. Ринок 10.

Самозрозуміло, що використувати треба при цьому кожну нагоду, щоби матеріяльно підтримати Товариство „Рідну Школу", щоби під її прапор згуртувати весь український народ. Бо „Рідна Школа", будуючи на руїнах українського державного шкільництва власними засобами свою рідну приватну школу, є найважнішою всенародньою підставовою установою в часі теперішнього лихоліття. І. Г.

Польсько-литовське відпруження?

Сензаційне інтервю „Пат"-а з марш. Пілсудським.

У польсько-литовських відносинах наступило перед сесією Ліги Націй, як вірити голосам преси, деяке відпруження. Литва внесла до Секретаріяту Ліги Націй аж дві жалоби на Польщу, на що уряд тієї останньої відповів теж відповідними нотами, а крім того вислав окрему успокоюючу ноту в литовській справі до західньо-европейських держав. По найновішим інформаціям Англія та Франція рішили поробити спільні кроки в Ковні та Варшаві, щоби не допустити до конфлікту, а польський амбасадор у Парижі Хлаповський, вручаючи Бріянові ноту свого уряду заявив, що марш. Пілсудський дає особисто запоруку в тому, що до конфлікту не дійде. Виходилоб, що польсько-литовське напруження помітно розпружується. А розпружується воно не тільки з наведених причин, але ще й тому, що в обороні Литви виступив енергійно СРСР, а його підтримала в тому Німеччина не зважаючи на те, що й в неї з Литвою непокінчені рахунки в справі Клайпеди.

Іншими словами кажучи, то до збройного конфлікту між Польщею та Литвою не дійшло тільки наслідком несприяючої міжнародньої констеляції, наслідком інтервенції СРСР а також Англії та Франції. Нема нині сумніву, що цей в приспішеному темпі назріваючий, здавалось би льокальний польсько-литовський конфлікт, носив у собі всі зародки великого европейського конфлікту.

А що збройна акція підготовлялася, про те найкраще свідчить „успокоюючe" інтервю представника польської телеграфічної агенції з марш. Пілсудським. З уваги на виїмковість, з уваги на „миролюбивий" тон того інтервю, позволимо собі передати його зміст та зарепродукувати деякі виїмки з нього.

Марш. Пілсудський заявив представникові „Пат"-а, що польська нота до всіх держав, у яких є польська репрезентація, має за завдання просити ті держави допомогти Польщі в праці „над усуненням стану війни" на литовській границі. Бо польські границі коло Литви цілком не подібні до інших границь на світі. Тут панує постійна тривога і неспокій а про ніяку нормальну працю не може бути й мови. Все там цілком так, „як колись на дикиx степах польських „кресів", де праця та життя були можливими тільки під „заслоною зброї". І на литовській границі нині такий стан, де „брат літами не може виділи брата, вмираюча мати не може попрощати на дожу смерти дітей, де не можна мати ніякого дрібного навіть інтересу, де потрібна вістка, навіть найпильніша від своїх найближчих доходить мимо малого простору щойно по тижнях або й місяцях". Не зважаючи на такі страхітливі відносини Польща все зберігала спокій та хотіла привзичаїти до него і Литву, шукаючи рівночасно ліку на них. Але, не з польської вини справа ця перейшла до Ліги Націй, а стан урядування Вальдемараса став таким нервовим і подразненим, що почато мобілізаційні підготування.

„Коли я про те довідався, — каже марш. Пілсуд. — то провів я цілу ніч на пошукуванні рішення. Не міг я не знати наслідків припізнення нашої мобілізації. Не зважаючи на те, що я знав, що скора побіда буде моєю, то дрожати мусів я над тим, що загроза війни повисла над тією частиною краю, що стане в полуміни, коли не вспію на час прийти їй з допомогою... При стані війни, який нам накидує литовський уряд, від давна мав я продуману ту хвилю, коли мені прийдеться рішити нашу відповідь. Тим разом справа стану війни віддана на міжнароднє форум, де визнають права мира, а не війни. Рішився я піти на вашу рацію і за вищою льогікою і вже слідуючого дня заявив п. амбасадорові Франції, що рішився не мобілізувати, вичікуючи рішення Ліги Націй у відповідь на нашу ноту".

Далі занявся марш. Пілсудський характеристикою теперішнього премієра Литви Вальдемараса. „Литовський премієр п. Вальдемарас викликує в мені **побоювання з приводу його умового стану.** Він, на мою думку, **невідповідальний.** Коли додам, що той литовський суперпатріот був довгий час москалем, потім німцем, а врешті литовцем, то кожний мені признає, що маємо до діла з явищем мало що не шпитальним. Отже коли я подумав, що в стані нервового подразнення можна робити невідповідальні вчинки, які легко можуть спричинити рішення, провокуюче насильством Польщу, з великим тягарем на души я віддався вищій державній рації, і вищій від війни та її правд, правді мира".

Ось істотні моменти з інтервю з марш. Пілсудським. Коли вірити польській пресі, то до Женеви на засідання Ліги Націй в польсько-литовській справі їде і марш. Пілсудський, щоби там боронити Польщі та обвинувачувати Литву та її уряд. В тій ціли, як твердить таж преса, замовив собі марш. Пілсудський уже два цивільні убрання, жакет і пальто.

За океаном.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС.

Під датою 15. жовтня н. р. вийшло перше число нового українського часопису в Злучених Державах, а саме „Український Вістник", що появляється як тижневик під редакцією д-ра Льонгина Цегельського в Ню Йорку. Ми не бачили того органу, тому не можемо нічого сказати про його політичний напрям і взагалі не знаємо, з якою метою він видається. Зі звідомлень в американській „Свободі" про публичні реферати д-ра Цегельського на тему української політики і становища української політичної еміграції в Европі, серед якої референт недавно, бо цього літа, перебував, виходилоб би, що він, побувши кілька тижнів у Празі й Берліні, захопився на віддаль — пятнами еміграції, які йому дивним дивом чомусь дуже заімпонували... Д-р Цегельський є тепер, як відомо, учителем і проповідником у протестантській школі, з якої виходять протестантські пастори і проповідники для українського населення в Америці і тут в краю. З іншої замітки в „Свободі" довідуємося, що новий орган і ті, що за ним стоять, виступають проти пересилання жертв на потреби старого краю через Обєднання українських національних організацій з осідком у Філядельфії.

УКРАЇНЦІ — КАНДИДАТИ НА РАДНИХ

Північно-віннипегська галузь незалежної робітничої партії Канади поставила при надходячих муніціпальних виборах між ін. і двох українських кандидатів на радних, а саме: Ст. Бобівського і В. Комана. Останній був уже перед двома роками кандидатом на радного, але тоді він кандидував самостійно.

МІРИЛО ВІДНОСИН

Український робітник Осип Саганський із Саскачевану дістав 10.000 долярів відшкодування від управи „Канадійських Національних Залізниць" за те, що підчас залізничої катастрофи тяжко потовкся і втратив одно око. — Філядельфійський українець Йосиф Ферис, власник пекарні при 58 Вест Четен Ст., купив через офіс п. Володимира Костецького другий дім за ціну 105.000 долярів. Ферис — відомий український громадянин у Філядельфії, що завсіди підпомогає українські громадські справи.

ФУТРА
веліякі гуртом і детайльно
поручає знана фірма
СОЛОМОНА БАЧЕСА
вул. Краківська 6 рік осн. 1896 Тел. 21-28

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

III.

Умовини господарювання та с.-господарське районування Українських земель по цей бік Збруча.

При ближчому підході до цієї справи висувається питання: на основі яких саме чинників найліпше пере-

М. ЗОЩЕНКО.

Коза.

V.

На другий день все стало ясним: телеграфіст перешкоджав Забежкінові.

Не Забежкінові несла Домна Павловна козяче молоко, не для Забежкіна пеклося і варилося на кухні і не для Забежкіна Домна Павловна надягла чудовий бузковий кафтан. Все те пеклося, варилося і робилося для військового телеграфіста, Івана Кириловича.

Телеграфіст лежав на тапчані, бренькав на гітарі і співав нахабним басом. В піснях нічого смішного не було, але Домна Павловна сміялася.

„Сміється, — думав Забежкін, слухаючи — і певне сидить у ногах телеграфістових. Сміється... Значить, їй, дурепі, весело, а весело, значить, відчуває що-небудь. Адже так і спізнитися можна.

Цілий день провів Забежкін в журбі. Рано пішов в канцелярію. Працювати не міг. І яка, до чортової матери робота, коли — скажемо, така турбота. Мало того, що турбота про телеграфіста, але й хазяйство всетаки. Ось також і до дому треба прийти. Там на подвіря. Курей переглянути. Довідатись — чи дітвора не ганяла за ними, а коли — скажемо — ганявся хто, — то покарати того. Козі теж шкоринку віднести треба... Хазяйство...

— А хоч і хазяйство, — томився Забежкін — со чуже хазяйство. І надія малесенька. Малюсінька тому, що телеграфіст перешкоджає.

Прийшовши до дому, Забежкін перш усього зайшов до шопи.

— Ось, Машко, — сказав Забежкін козі — їдж, дурепо. Ну, чого дивишся? Сумно? Сумно, Машко. Телеграфіст перешкоджає. Усунути його, Машко, треба. Коли не усунути, любов коріння пустить.

Коза зїла хліб і опісля обнюхала Забежкінові руку.

— А як усунути його, Машко? Він, Машко, спортовець, сильний чоловік, не піддасться на дурничку. Він, сучий син, недавно, в перегонах бігав Загартований. А я, Машко, чоловік приослаблий, на мене революція вплинула... І як усунути, коли він і сам замітно хазяйством цікавиться. Чого це він, скажи, будь ласка, заходив до шопи недавно?

Коза тупо гляділа на Забежкіна.

— Ну, піду, Машко, піду, може й вийде що. Тут від телеграфіста треба почати. Телеграфіст — головна перепона. Коліб телеграфіста не було, я ще вчора з Домною Павловною каву пив би... Ну, піду...

І Забежкін пішов до дому. Він довго ходив по своїй вузенькій кімнатці, бурмотів під носом щось незрозуміле, розмахуючи руками, потім виймив із комоди черевики і, сумно хитаючи головою, завинув одну пару в папір. І пішов до телеграфіста.

До кімнати ввійшов Забежкін не зразу. Він постояв біля дверей Івана Кириловича, послухав. Телеграфіст кряхтів, крутився по кімнаті, сував кріслом...

„Черевики чистить", — подумав Забежкін і застукав.

Справді: телеграфіст чистив черевики. Він хухав на них, обережно обводив суконцем і ставив на крісло то одну, то другу ногу.

— Пардон, — сказав телеграфіст — я — даруйте, відходжу скоро.

— А нічого, — сказав Забежкін — я на хвилиночку... Я, як сусід ваш по кімнаті і — так сказатиб — під одним шановливим крилом Домни Павловни, уважав своїм обовязком представитися: сусід і бувший колежський реґістратор Петро Забежкін.

— Ага, — сказав телеграфіст — гарно. Будь ласка.

— І, як сусід, — продовжував Забежкін — уважаю своїм обовязком, по кавказському звичаю, дарунок піднести — черевички.

— Черевики? За щож, змилуйтесь, черевики? — спитав телеграфіст, любуючись черевиками. — Мені навіть, навпаки, незручно, шановний сусіде. Я, знаєте, не можу так.

— Єй-Богу, візьміть...

— Хіба це по кавказському звичаю, — сказав телеграфіст, приміряючи черевики. — А ви що, дозвольте спитати, шановний сусіде, на Кавказ подорожували?... Гори, запевне? Ельборус, чорт його знає який? Обичаї... Туди, шановний сусіде, і депеші лише на другий день доходять... Занадто далека країна...

— Ні, — сказав Забежкін — то не я. То Іван Нажмудинович на Кавказ їздив. Він навіть в Нахічевані був...

Ще хотів Забежкін розказати про кавказські обичаї, та зненацька сказав:

— Батеньку, шановний сусіде, молодий чоловіче! Ось я зараз на коліна впаду...

І Забежкін став на коліна. Телеграфіст налякався і закрив рот.

— Батеньку, шановний товаришу, бийте мене, нівечте! До болю бийте!

Телеграфіст, думаючи, що Забежкін зараз почне його бити, розмахнувся і вдарив Забежкіна.

— Ну, так, — сказав Забежкін, падаючи і знову встаючи. — Так. Спасибіг! Ущасливили. Сльози у мене течуть... Тремчу і рішення жду — перенесіться з помешкання, шановний товаришу.

— Як же так, — запитав телеграфіст, закриваючи рот. — Дивні ваші жарти.

— Жарти! Дорогоцінне слово — жарти! Батеньку сусіде, Іване Кириловичу, вам з Домною Павловною, пусті передирки і жарти, а мені — правдиве життя! Ось я весь перед вами відкрив... Перенесіться з помешкання, таки в четвер перенесіться... Останній раз прошу. Погано буде.

— Що? — спитав телеграфіст. — Погано? Мені до самої смерти погано не буде. А коли приперло вас... та ні, дивні жарти... Не можу.

— Батеньку, я ще чим-небудь попрошу.

— Не можу... Та й чомуж мені з помешкання переноситися? Мені подобається це помешкання. А проте ви попросіть гарненько... Адже витрати на переїзди, і взагалі — ви попросіть. Я люблю, як мене просять.

Забежкін кинувся в свою кімнату і за хвилину вернувся.

— Ось, — сказав він, задихаючись — ось черевички, а ось шнурки запасові.

Телеграфіст приміряв черевики і сказав:

— Натискають. Ну, гарно. Дайте речинець — перенесуся. Лише дивні ваші жарти.

Забежкін відійшов до своєї кімнати і тихенько сів біля вікна

(Продовження буде)

водити с.-г. районування. Здавалосьби, що найбільшу ролю мусілиб відогравати при цьому умови економічні, собто близькість до великих міст, шляхи комунікації і т. п. Одначе ці умови досить швидко міняються і услід за ним пересовуються кордони районів. Отже при виділюванні районів на основі економічних ознак трудно встановити якісь постійні сталі кордони. Лише районування на основі відсотку орної землі під окремими культурами та під вжитками дає більше менше сталі райони і сталі кордони, бо образ розповсюдження с.-госп. рослин в значній мірі відбиває від образу розташування ріжного типу ґрунтів та кліматичних умов. Одначе найбільш яскраво і стало окреслені райони будемо мати при районуванні на основі типу ґрунтів. Тому то як раз на основі цього чинника с.-госп. продукції (та ще на основі розповсюдження рослинности) і робились всі найзначніші районування Великої України, як районування акад. Бекетова, проф. В. Докучаєва, В. Віхера (для досвідної справи) проф. Набоких, Дімо, М. Фльорова, Г. Махова (для с.-госп. шкільництва) і т. п.

Переходячи до українських земель по цей бік Збруча і Дністра можемо вже зараз помітити чотири природно-історичні великі райони, чотири природньо-історичні краї:

I. *Полісся*, що охоплює Підляшя, Холмщину, Полісся та Ковельщину; південною межою цього краю є риса, що проходить трохи на північ від мм. Люблина, Холму, Луцька та Рівного; край цей характеризується великими площами лісів, багниц та лук, великою вогкістю ґрунтів, перевагою світлих піскуватих або глинкуватих ґрунтів; тут як заходи першої черги висовуються: поліпшення (здебільшого осушення) земель, культура торфовиськ та лук, штучне і зелене угноєння земель, плекання скотарство, молочарство, доцільна лісова господарка (особливо на пісках) і т. п.

II. *Галицько-Волинський край* охоплює Розточча, Галицьке Поділля та Волинську плиту; північною межою є вказана вже риса — на північ від Люблина - Холму - Луцька-Рівного, південного - передгіря Карпат та південь від р. Дністра; края цей характеризується великими площами орної землі, поміркованою вогкістю, більшою перевагою ґрунтів глинистих, а часом навіть чорноземних; тут як заходи першої черги висуваються: рішення кормового питання при допомозі введення польового травосіяння та посіву коренеплодів, розвиток посіву промислових рослин та організація с.-г. промисловости, вживання штучних і на світлих ґрунтах і зеленого угноєння, поліпшення місцевих сортів с.-г. рослин та місцевих пород с.-г. тварин, розвиток молочарства і свинарства, в окремих районах, хмільництва, садівництва та городництва.

III. *Українсько-Карпатський край* охоплює Підгіря, Погіря, Покуття, Пряшівську Буковину, Закарпаття; на півночі починається північними передгірями Карпат на півдні — південними передгірями — край гірського господарства; як заходи першої черги висовуються тут: закріплення диких потоків, використовування водяної сили; доцільна лісова господарка, управа полонин і гірських пасовиськ, вівчарство, гірське садівництво і перерібка садовини.

IV. *Край Подністрівя* — охоплює східну Буковину і Бесарабію; характеризується богатими чорноземними або лісовими ґрунтами, розвиненим садівництвом і виноградарством, великим відсотком посівів кукурудзи; як заходи першої черги: тут потрібні: організація перерібки і збуту продуктів садівництва та виноградарства, розвиток промислових культур та сіл.-госп. промисловости, дрібних галузей скотарства та пасічництва.

З цих країв можна виділити менші, дрібніші райони, що мають певний тип ґрунтів, чи певний схил (в

На св. Миколи!
Наймодніші матеріяли **шовкові** на сукні, підшивки і білля по **реклямових цінах** поручає
Новововідкритий Магазин
ВІЛЬГЕЛЬМА СТРУМА **Львів, вул. Боїмів ч. 9.**

горах) і так само для кожного з них можна намітити характерні риси і найбільше потрібні заходи для піднесення господарки.

Таку працю 1913 розпочало було Волинське Ґуберніяльне Земство, а саме доручило проф. Київського Сільсько-Господарського Інституту Ф. Левченкові (тоді доц. Київського Політехнічного Інституту) зробити обслідування ґрунтів Волині, а професорові В.М.Хітрово (тоді доц. Київського Університету) обслідування рослинности волинських лук та багниц. Відповідне справоздання про ці дві праці а також і про ґеольоґічні досліджения на Волині акад. П. Тутковського уміщені в „Трудах О-ва Естествоиспитателей Волыни". Особливо цінною для Волинського сільського господарства є праця Ф. Левченка, який зробив багато польових дослідів, чимало ляборaторних аналіз ґрунтів і на підставі того зложив відповідну схематичну мапу ґрунтів (не оголошена). Світова війна, а далі руйнація Земства і розділ Волині не дали можливости проф. Ф. Левченкові закінчити цю цінну працю, в головних частинах вже майже викінчену. Чергове завдання волинських кооператив а може й соймиків — дати можливість проф. Ф. Левченку закінчити його працю, або коли це неможливо — розпочати нове експедиційне обслідування ґрунтів, доручивши його не меньш вправленому фахівцеві ґрунтознавства східньо-европейськ. школи (Західня Европа в галузі ґрунтознавства надзвичайно відстала). Таким фахівцем міг би бути наприклад проф. М. Фльоров (нині голова міжнародньої комісії по с.-г. Інституті), який в рр. 1910—1924 перевів обслідування ґрунтів Київщини, що закінчилось найліпшою в Европі 3-х верстною мапою ґрунтів Київщини, — він-же в головних рисах уложив і мапу ґрунтів України, що в р. 1925 докінчив і видав колишній його асистент нині проф. Г. Г. Махов. В сучасний мент проф. М. Фльоров перебуває в Кишиневі. До якої міри такі мапи ґрунтів облегчують працю аґронома і взагалі всяку господарчу працю — про це важко й розказати. І тому то цю роботу — обслідування ґрунтів усіх українських земель я вважаю найнегайнішою і найпотрібнішою.

Поруч з обслідуванням ґрунтів треба булоб поставити на однаковій програмі (т. зв. колективні) досвіди (спроби) на селянських полях зі штучними і зеленими угноєннями, з новими родами с.-г. рослин, з кормовими травами. Такі колективні спроби провадились одночасно з обслідуванням ґрунтів Київщини, Чернигівщини й інших земських ґуберній. Досвіди ці прискорюють і здешевлюють працю по обслідуванні ґрунтів, дають багато матеріялу для складання плянів аґрономічної допомоги, а рівночасно пропаґують серед населення цілу низку заходів (угноєння, нові рослини і т. д.).

Також треба булоб продовжити працю по дослідженні рослинности лук та багниц і наново розпочати обслідування культурних с.-г. рослин, що є в сучасний мент на українських землях по цей бік Збруча. Як відомо, галицька пшениця послужила багатьом вченим світу яко вихідний матеріял для виведення нових гарних сортів. Користувався нею німецький вчений Рімпау, далі послужила вона (сорт „ред файф") матеріялом Ч. Саундерсу в Канаді для виводу знаменитого сорту „Маркіз" (займає зараз в Америці біля 6,000.000 гектарів), нарешті з Галичини пішов знаменитий сорт пшениці „Горс Конкурс", а з нього такі чудесні сорти, як немерчанські пшениці, Удичанка, Українка (що перемогає зараз всі інші сорти на Великій Україні). Отже є богато підстав гадати, що селянські посіви і садки на українських землях по цей бік Збруча тають в собі надзвичайно цінні раси с.-г. рослин надзвичайні богацтва, які ще чекають свого винахідника.

Так само обслідування худоби моглоб привести до надзвичайно цінних відкрить щодо рас худоби.

агр. Віктор Доманицький.

ВІЛЬНО ВІДБУВАТИ ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗБОРИ.

Варшава, 1. грудня 1927.

З хвилею розвязання законодатних установ, себ-то від 28. листопада ввійшли формально в життя постанови закону про збори, що управильнюють свободу передвиборчих зборів. Отже від 28. листопада аж до покінчення виборів **є повна свобода в справі відбування передвиборчих зборів як прилюдних так і довірочних і не треба повідомляти про них старостів або поліції. Зголошувати треба лише збори, що мають відбутися під голим небом або на прилюдних місцях.**

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Жінки у військовій службі.

Варшава, 1. грудня 1927.

Перед виїздом марш. Пілсудського до Женеви буде в понеділок засідання ради міністрів. Денний порядок обіймає около 60 точок, м. і. проєкт змін закону про заг. обовязок військ. служби. Зміни ці впроваджують обовязок помічної служби жінок і старших літами мужчин у запіллі армії. Обовязок цей має йти значно далі ніж це передбачують обовязуючі досі приписи військ. закону.

НАРАДИ НАД РОЗЗБРОЄННЯМ.

Женева, 1. листопада 1927.

В дальшій части нарад приготовної комісії конференції роззброєнь промовляли Бенеш і Політіс; предкладали відложити дискусію над пропозиціями большовиків. Большовицька делеґація згодилася на повище предложення. Опісля комісія покликала комітет для справ арбітражу і безпеки. До комітету цього ввійшли всі члени комісії, що є представниками держав, які належать до Ліги Націй. Представник СРСР братиме участь у працях комітету у характері обсерватора.

Можливо, що приготовна комісія конференції роззброєнь покінчить наради перед понеділком. Є чутки, що Літвінов продовжить свій побут у Женеві, щоби стрінутися з мін. Бріяном і Чемберленом та марш. Пілсудським. Найближча сесія приготовної комісії конференції роззброєнь і друге читання проєкту конвенції буде щойно в травні 1928., після закінчення виборів у Німеччині і Франції. У міжчасі, щоби усунути ріжниці поглядів, ітимуть переговори між поодинокими урядами.

ТРЕТЯ НОТА ВАЛЬДЕМАРАСА.

Варшава, 1. грудня 1927.

З Ковна подають зміст останньої (третьої) ноти Вальдемараса до ген. секретаріяту Ліги Націй. В ноті сказано, що польський уряд орґанізує переворот на Литві, та що „Ріґ. Рундшав" з 4. м. м. помістила точні дані про орґанізацію цього перевороту, далі нота звертає увагу, що появилися інформації, що польські власти приймають литовських дезертирів у Вильні. А що з лит. війська ніхто не здезертирував, то з того виходить, що Польща орґанізує ватаги проти Литви. Польський уряд є за це відповідальний.

ЧУТКИ ПРО АТЕНТАТ НА МУСОЛІНІЯ.

Відень, 1. грудня 1927.

Нині кружляли тут чутки про атентат на Мусолінія. Рівночасно такі чутки появилися у Берліні і Празі. Чутки ці показалися безосновними. Наслідком таких чуток удала ліра на біржі, опісля знов піднеслася.

ВАЛЬДЕМАРАС ІДЕ ДО ЖЕНЕВИ.

Париж, 1. грудня 1927.

„Пті Пар." подає з Риги, що Вальдемарас виїздить нині до Женеви. Православний епископ Елеферій побажав Вальдемарасові щасливої розвязки виленської справи. Елеферій був давніще православним епископом у Вильні, відки видалено його за протидержавну діяльність.

ХОВЗАНКА.
СВІТЕЗЬ доїзд трамваїв 4 і 11.
вул. Іссаковича ч. 24.
звідомляє В. Ш. Публику, що зимовий сезон на спущенім ставі пічнеться з початком грудня ц. р. Сезонова карта для дорослих 20 зол., для шкільної молоді і військових до сержанта включно поодинокі 15 зол., у ґрупах найменше 10-ти з цього самого заведення 12 зол. Карти мусять мати фотоґрафію. Карти оглядача без права ховзання 10 зол. Сезонова ґардероба 5 зол. Продажа карт від 3. ц. м. щоденно від 15—17-тої години при вул. Іссаковича.
1034 1—1

ЗАМАХ НА МУН. СКЛАДИ У КОВНІ.

Вильно, 1. грудня 1927.

„Дзєннік Віл." подає, що пляновано виконати замах на артилерійські магазини у Ковні. В звязи із замахом арештовано двох людей, при яких найдено богато пороху запущеного легко запальним матеріялом.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·85 і пів при знижковій тенденції. Банк Польський платив за долара у готівці 8·85, за Ню Йорк 8·85, Льондон 43·37, Цюріх 171·47, Париж 34·99, Брукселя 24·82, Медіолян 48·36, Амстердам 359·36, Прага 26·35, Штокгольм 239·60, Копенгага 238·15, Осльо 236·20, Данціґ 173·20, Відень 125·40, Берлін 212·12, Канада 8·88.

Збіже.

Пшениця двірська 48·00—49·00, пшениця селянська 46—47·50, жито 38·25—39·25, ячмінь бровар. 38·50—40·50, ячмінь на мливо 34·75—35·75, ячмінь пастівний 31·00—32·00, овес 33·25—34·25, кукурудза румунська 33·50—34·00, барaболі рафовані 5·00—5·25, фасоля біла 45—55, фасоля кольорова 40·00—50·00, горох півікторія 60—66, горох полевий 40—50, бобик 34·50—35·50, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 37·00—39·00, льон 68·00—71·00, ріпак озимий 61·50—62·50, мука пшенична 40-прц. 83·00—84·00, мука пшенична 50-прц. 76·50—77·00.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією Ів. Стадника (вул. Шашкевича).

3-го 7·30 веч. „Найкращі очі в світі", пєса на 3 дії Жана Сармана.

4-го 3 год. попол. „Король Кави".

4-го 7·30 веч. „Вій" Гоголя.

Міський великий театр:

2-го „Визволенє" Виспянського.

3-го попол. 3 г. „Визволенє".

3-го 7·30 „Паґаніні", оперетка Леґара.

Міський „Театр Новин":

2-го „Король кави" з п. Ґрабовською та Дембовським.

Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Аполльо": „Наполеон" Абля Ґанса.

„Палас": „Наполеон" Абля Ґанса.

„Лев": „Геєнна кохання", (Брилянт Орлов) з Ґібсоном, Петровичем, Євою, Кастнером.

„Фатаморґана": „Вишмінкована жінка".

НОВИНКИ.

— У справі вбивства куратора Собінського. 18 членам „тайної орґанізації", що сидять від довгих місяців у слідчій вязниці у Львові, доручили вчера акт обвинувачення. Цей акт має 180 сторінок польського тексту і 170 українського. Двох: Атаманчук і Вербицький обвинувачені у вбивстві Собінського, решта в державній зраді та шпигунстві. Розправа, невідомо ще, чи вовсім тайна чи в частині, призначена на січень і буде тягнутися з яких 3 тижні.

— З нашого театру. Український Театр Кооперативи під дирекцією Й. Стадника ставить у суботу, 3-го новинку „Найкращі очі в світі" пєса в 3 діях Жана Сармана, в перекладі Мих. Рудницького. Ця пєса виставлена вперше минулого року в Парижі, мала незвичайний успіх, як усі дотеперішні твори молодого драматурга, що є одночасно вихованцем театру і актором — виконавцем головних роль у своїх пєсах. Сарман є одним із найчільніших представників нового напрямку в театрі французьким, що зриває із дешевими ефектами та ситуаційною будовою пєси, а всю свою увагу зосереджує на психольоґічній підкладі драми. Пєса „Найкращі очі в світі" є твором повним поезії та винятковоі простоти і дає много актором передати ... буденних трагедій.

— **Шибеничний гумор.** Кілька днів тому в новині „Діла" п. з. „Шибениця" пропустили в друку одно слово „кари" і новинка виглядала так: „Рада міністрів у Варшаві прийняла закон, що вводить у всій річипосполитій одинаковий рід смерти: повішення". Така фраза дала привід „Праці" аж до статейки на другій сторінці часопису п. з. „Страшна вість". Видно, що і редактори „Праці" нарешті почувають потребу гумору, коли шукають його аж у пісенітницях, які родить друкарський чортик. Що-ж, не може бути інколи не менше гумористичне як вступна стаття п. з. „Д-р Евген Петрушевич". (гл. ч. 9. з дня 27. листопада). Якби ми так хотіли глузувати із усіх помилок стращенне працьовитого органу то досить було би назвати із кожного числа китицю із квіток мови та стилю. Цікаво було би знати впр. що редактори „Праці" розуміють пишучи „позорна (!) смерть" на шибениці?

— **Львівська хроніка.** Мешканева криза стає причиною щораз нових конфліктів між людьми, яких доля кинула під той самий дах. Тому, що деякі особи палкого темпераменту не в силі видержати в хатній взаємині, вони воліють справжню вязницю, щоби тільки дошкулити невигідним сусідам. Півтретя місяця вязниці дістали власники дому при вул. Баторія 34 Гефтлери, за те, що знущались над своїми „підкомірниками", замикали їх на ключ у хаті і погрожували ножем. — Крамничник Сенич загадав себе на смерть свідомо, в розпуці, що купив недобру крамницю три дні раніш. — Знову дві жінки труїлись; одна направду, після сварки з мужем, друга менше чутлива дама, що гостила в поліційних арештах прикинулась, що вмирає від отрути, щоби її випустили на волю.

— **Чад.** У манастирі Василіянок у Львові впали жертвою чаду три черниці: Гриднишівна, Тразковська та Гапуля. Всіх відвезли до шпиталя.

— **Контрабанда золота.** У Львові відкрили контрабандистку Ребеку Майтенес, яка до спілки із своїм мужем, торговельним посередником перевозила до Німеччини золото та золоту валюту.

— **Відкрите сонце.** Відомий француський астроном Нордман реферував цими днями в паризькім астрономічнім тов-і досліди роблені астрономом Чераїном над тим: якого коліру є поверхня сонця та його проміння. Ці досліди довели до висновку, що денне соняшне світло не є біле або жовто-біле, як гадали дотепер, а — зелене! Крім ріжних експериментів переведених щодо цього явища, Нордман потверджує цей погляд фактом, що сонце безпосередно перед заходом висилає прощальний промінь землі зеленого коліру.

— **Грамотність у військових радянських школах.** Із „Красної Газети" довідуємось цікаві подробиці про те, з яких елементів складаються майбутні команданти червоної армії. Анкета у вищих військових школах відповіла, що 45.4 проц. слухачів пішло в школу свідомо, щоби дістати військову освіту, а т. зв. покликання; 31 проц. пішло туди на те, щоби мати безплатну освіту та утримання; 16.1 проц. тому, що не знали куди піти, а 7.5 проц. просто по непорозумінню. Грамотність усіх дуже невисока. На пробу дали всім слухачам короткий диктат і виявилось, що „недостаточно" дістало 23 проц. у підготовчій класі, 45 прц. у молодшій, 43 проц. у середній, і 33 прц. у вищій. Коротко: третина студентів вищої військової школи не знає грамоти. Хто його зна? може й грамоти не треба для нового стратегічного мистецтва.

— **Рекорди.** Відомий берлінський кіновий актор Янінґе зістав заанґажований америк. фірмою „Парамавнт" на 3 роки на таких умовах: 8.000 дол. тижнево в першім році, 9.000 дол. у другім і 10.000 дол. у третім. — Два італійці робили перегони між автом і літаком за 20.000 лірів нагороди. Летун Магріні перегнав авто на шість „рундів". — У нім. містечку Крайцнах 67-літній урядовець Т-ва обезпечень написав сам спокійно власний некрольог і застрілився. — Англ. уряд видав розпорядок, що всі молочарі та молочарки мусять мати пляшки із вирізаною урядовою печаткою. Таким робом по всій Англії є нині 50 міл. пляшок непридатних. — У Ню Йорку продали один примірник книжки Кіплінґа „Торговий Дім Сміта" за 14.000 дол. — Італійський автомобіліст Форесті вправляючись перед змаганнями у швидкости перевернувся в повітрі з автом при їзді 200 км. на годину. Авто вивернулося колесами вверх і загорілось. Форесті видобувся із відломків машини майже без ран.

— **Московські спеціялісти.** З „Правди" довідуємось, що спеціяльна дискусія велась у Москві в оригінальній комісії: комісії для боротьби із працею спеціялістів. Справоздавець цієї справи ствердив, що визначні фахові більше працюють ногами як головою. Більшість із цих учених тратить половину дня на переїзди із одної установи в другу і тому збільшити видатність їх праці неможливо. Є випадки, коли ці спеціялісти працюють одночасно в 5, а навіть 7 установах. Комісія прийшла до висновку, що не можна допустити, щоби ці вчені єднали працю в науково-дослідчих огнищах із бюровою працею, а одночасно висловила побажання, щоби поправити їх економічні умовини, бо вони не можуть прожити інакше як працюючи в кількох установах одночасно.

— **Смерть Буша.** Помер основник одного із найбільших цирків Павль Буш, у Берліні. Він відкрив у собі талант їзди як офіцир з 1870 р., беручи участь у нім.-франц. війні. Перший цирк почав він з 10 кіньми в 1887 р.; від цього часу його підприємство зростало невпинно.

— **Жінка терпить за мужа.** Радянський урял з огляду на виключення Троцького із дотеперішніх становищ, звільнив теж із усіх посад його жінку, що була головою неодного союзу та товариства. Її місце зайняла жінка Луначарського, пані Розенель.

— **Безсмертний, який щез.** Паризький радний Бос виступив із похвальною ідеєю: перенести в Пантеон останки великого фільософа Декарта, який заслуговує на цю честь не менше як інші покійники цієї святині „безсмертних". Декарт помер у Швеції 1866 р.; його тіло перевезли в Париж і похоронили під час революції в костелі св. Етієна. Конвент рішив перенести його в Пантеон, але Директорія змінила цю постанову і як кажуть історики: його поховали в костелі Сен-Жермен де Пре. Тепер голова цього костела каже, що останків Декарта там нема, а може й ніколи не було. У костелі св. Етієна теж нема навіть надпису. Коли міська рада в Парижі довідалась про це, проєктодавець аж сам злякався, побачивши, що непотрібно наробив халепи. Після черепу Вольтера, який щез із домовини, парижани шукають цілого Декарта.

— **Величезний здобуток.** Два лікарі ню-йорської клініки д-р Девіс і Уілім Гватгвей найшли методу, при помочі якої жінки зможуть родити на світ дітей без болю. Вони перевірили цей свій середник у двох роках у 15.000 випадках і заявляють, що 90 прц. випадків було успішних. Цей середник називається „анальгезією" себто „безболісність". Жінка вживаючи цього середника має повну свідомість; їй вприскують емульсію з етеру, оливи та хініни. Хто зна, чи такий здобуток не причиниться до збільшення числа народин у краях, де жінки є надто переніжнені.

— **10.000 близнюків.** Пруське статистичне бюро подає цікаві дані про скількість народин за 1926 р. Були два випадки, коли матері вродили одночасно четверо немовлят. У 105 випадках родились трійняки. Зате скількість близнюків дійшла до небувалої цифри: 10.000 за один рік.

— **Світова всячина.** Від кількох днів на всій Україні студінь. У Києві приблизно 10 степ., Виннипі 12 ст., Харкові 13 ст. Упали сильні сніги. Комунікація на Дніпрі зупинилась. — У Марокко розбився один із пяти військ. літаків, що фотографували район Верхньої Тоджі; пять офіцирів і жовнір-телеграфіст убиті. — В Австралії вибух страйк у пристанях; усі кораблі зупинились. — У Каїро почались переговори між Єгиптом і Великобританією, щоби створити статут нових політично-економічних взаємин між обома державами. — Занедужав секретар Ватикану кардинал Гаспарі. — У Льондоні померла єдина донька льорда Дербі, впавши з коня. — Над республикою Гаїті перейшовураган небувалої сили; вода залила простір 500.000 кв. миль. Більш міліона осіб без даху; кількасот осіб згинуло. — У Буенос Айрес анархісти кинули бомбу на фабрику папірос, яка для реклями назвала один сорт папірос іменами Сакко та Ванцетті.

— **Інтересованих** повідомляється, що „Достава" при вул. Домініканській ч. 11 має телефон ч. 6-42.

Дописи.

МИКОЛАІВ НАД ДНІСТРОМ. *(Поновні вибори. — Проти української кооперативи. — Акція жидівські.)* Після уневажнення перших виборів до громадської ради в Миколаєві з причини вибору великого тоді числа радних українців відбулися з кінцем жовтня ц. р. поновні вибори. Цим разом вибори випали для нас ще краще, бо не тільки що число радних українців збільшилося (вибрано 24-ох самих свідомих громадян), але не допущено до вибору вдруге Івана Вишавського, який все йшов укупі з нашими противниками на шкоду українських національних інтересів. Цей пан вніс проти виборів на спілку з гуртом поляків смішенький протест, в якому між іншим є такий уступ про нашого голову Повітового Народнього Комітету (в перекладі з польської мови): „Тому, що Микола Колодій як командант з українських часів дався незабутньо у знаки поляками, поляки зі страху від голосування мусіли випофатися й у виборах участи брати не могли із страху перед таємно вихованими боївками, яких Колодій мав випустити (в оригіналі ост, же то вільні означало банди людей)"... — Українська кооператива в Миколаєві розвивається гарно і на днях мала перенестися до вивидержавленого льокалю у громадськім будинку в ринку. Одначе місцеві жиди, без огляду на партійні переконання, звязавшися з вшехпольськими діячами з „Обозу Вельней Польскі", намагаються всякими заходами і засобами перешкодити цьому. Вислід жидівських інтриг такий, що справа одержання цього льокалю кооперативою в завішенні. — Довідуємося, що унівський рабін д-р Северин Даниловіч спросив усіх війтів жидачівського повіту на якусь довірочну нараду в дні 30. листопада ц. р. до Жидачева. Що це буде за „рада", про це напишемо пізніше.

†

Канонічка з Ігнатів
ВИШНЕВСЬКА
б. учит. шкіл УПТ. у Львові,
по короткій і тяжкій недузі померла дня 30. листопада 1927. Похорони відбудуться в пятницю дня 2. грудня 1927 р. в год. 2-ій попол. з дому жалоби в Раві Руській про що всіх Знакомих повідомляє горем прибита
Рідня.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:
Озірна:
Тернопіль:
3.XII. Циганка Аза
4.XII. Гейша (премієра). перший раз на українській сцені в Галичині. 993 6-?

Заходом „Секції Студенток" при Т-ві „Студентська Громада" у Львові відбудеться в неділю, дня 4. XII. 1927 о 7 год. вечер в салі Академічного Дому при вул. Супінського ч. 21. **СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР** в честь Ольги Кобилянської, на який маємо честь запросити Шан. Громадянство. 1034 1—1

Повітовий Зїзд УНДО-ня в Рудках відбудеться 6. грудня 1927 о 12 год. в пол. в салі Нар. Дому. Реферат подїт. виголосить делегат Центр. Комітету, опісля виберуть збори Повіт. Управу Обєднання та обговорять справу соймових виборів. Просимо членів і симпатиків Обєднання численно явитись.

Сходини членів делегатури С. У. А. Перемишль при участи членів делегатури Сянік як гостей, відбудуться в неділю, дня 4. грудня 1927 в Перемишлі, в домівці Української Бесіди о год. 11-ій передпол. з таким денним порядком: 1. Отворення сходин і вибір президії. 2. Справоздання делегата. 3. Українська адвокатура, її організація в С. У. А. і фахова преса — реф. д-р Роман Домбчевський. 4. Бережения прав української мови — реф. делегат С. У. А. д-р Володимир Загайкевич. 5. Внесення і запити. — Після сходин відбудеться виклад мец. М. Корчинського зі Львова на тему: „Загальний погляд на цивільне радянське право".

Загальні Збори Філії „Просвіти" у Дрогобичі в цілі вибору делегатів Філії на збори „Просвіти" у Львові відбудуться дня 12. грудня 1927 р. о год. 12 в полудне в салі Народнього Дому в Дрогобичі. — Виділ Філії „Просвіти" у Дрогобичі.

Громадянам Тернопільщини подається до відома, що в суботу дня 31. грудня ц. р. відбудеться СВЯТО-КОНЦЕРТ для пошанування 40-ліття літературної творчости Ольги Кобилянської. — Обєднаний Комітет культ.-освіт. товариств в Тернополі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, Марійська пл. 5. Купую бриляпти, золото, сріблo, плачу найвисші ціни. 3а) 41-?

ДИВАНИ, хідники, портієри, **ф-ранки**, меблеві матерії по фабричних цінах **ВАЛК** площа Марійська 5. І поверх. 911 9-20

САМОХОДИ *„Praga"* особові, тягарові, тревалі, економічні, люксусові. Представництво Ягайлонська 7. Тел. 305. Резервові части. 1014 2-6

ПОКІЙ умебльований з фортепяном віддасть в наєм, Львів, вул. Голомба ч. 11 а. І. пов. 1029 1-3

ПОТРІБУЮ інтелігентної, чесної і працьовитої женщини до ведення домового господарства і виховання 8 літного хлопця. Писати з поданням услівя: Кузь, вул. Кентшинського 4. 1036 1—2

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.
858 **Прося тлення Рентґеном** 23—24

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Пасса
ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II
Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка.
1006 Полекші в сплатах. 3—5

ДЕНТИСТ
Б. ЛЬОКЕР в СТАНИСЛАВОВІ
вул. Собіського 14.
Спеціяльність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корок і білення зубів. — Приступні ціни — догідні услівя.
794 34—?

ЛІКЕРИ у 70 ріжних смаках — зробити дома може кождий **„STELLA"** — **ЛІКЕРИ** в 70 ріжних смаках
до набуття в аптечних складах.
Головний склад **В. Ґ. Мушинський** в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.
567 22—?

ДІМ ШОВКУ
ТИРКЕЛЬ і С-ка
пл. Марійська 7
в брамі прямо
поручає
ШОВКИ
в
великім виборі

ПЕРШОРЯДНОГО учителя англійської мови з правильною вимовою пошукує для збірних лекцій О. Домбчевська, вул. Здоровя ч. 9. Тел. 14-72.
1028 2-2

Пошукуємо довіря гідної особи, якій задумуємо в місці його замешкання уладити філію нашого підприємства. Звання і місце замешкання обоятне. Сталий місячний дохід зол. 1.500. Рефлектант займався би під проводом Дирекції веденням філії, а спеціяльно поділом товарів (німецький склад) на свою околицю. Теперішне звання можна задержати. Зголошення під Філія ч. 401." до **Бюро Оголошень „РАЙ" w Poznaniu** Aleje Marcinkowskiego l. 11. 1032 1-1

ХТО підняв би ся приготовити народну учительку до кваліфіки — прошу подати услівя і адрес. — Уряд парохіяльний Щитівці п. Залищики. 1022 2-2

УРЯДОВЦЯ вправного дириґента мішаного хору і евентуально дутої орхестри шукає філія „Просвіти" в Радехові. Зголошення з порученнями слати негайно на руки о. д-ра [illegible] в Радехові. 1026 2-2

БЕЗДІТНА вдова пошукує місця заряду домом у священика на селі. Радомська Любінці. 1035 1-1

Конкурс

на посаду референта продажі штучних навозів, насінь і рільничих машин при Центросоюзі у Львові, вул. Зіморовича 20.

Вимагані вищі торговельні студії і практика в торговельних підприємствах повищих бранж передовсім у кооперативних Централях краєвих або повітових. До подання треба долучити відписи свідоцтв і подати вимоги що до платні.

Зголошення до 9. грудня 1927 р. письменно до Дирекції Центросоюза. 1031 1-2

Подяка.

Високоповажаному Пану Докторові Іванові Курівцеві за півторарічний безкорисний труд та за вилічення мене з тяжкого запалення нирок, складаю цею дорогою щиру подяку.
1040 Ольга Паліїв, Львів.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.